

Met dank aan:

VSB FONDS

Prins Bernhard
Cultuurfonds Gelderland

STICHTING JAN NIEUWENHUYZEN
SNS bank

FPPM

nolaris Mr R. E. Gh. SWANE

provincie
GELDERLAND

M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting

Gemeente Neerijnen, Culemborg, Buren

Stichting Oude Muziek DE GRAAFSCHAP

HISTORISCHE KRING WEST-BETUWE
WWW.BETUWEGIDS/HISTORIE

VAN HORSSSEN, DRUKKERIJ

Zondag 16 mei 2004

15.00u

“Hooge Schuur”

Heerlijkheid Mariënwaerd

Kubelik Trio

*Stichting
Batauwe Musica*

PROGRAMMA 16 MEI

KUBELIK TRIO

Shizuka Ishakawa - viool
Karel Fiala - cello
Kvita Bilinská - piano

m.m.v. Michaël Stüve - altviool

Programma

Franz Schubert
(1797-1828)

Pianotrio in Bes D 898
Allegro moderato
Andante un poco mosso
Scherzo: allegro
Rondo: allegro vivace

Pauze

Antonin Dvorak
(1841-1904)

Pianokwartet in D
Allegro moderato
Andantino
Finale: Allegretto scherzando-
Allegro agitato

Programmatoelichting.

Rond het jaar 1800 had het pianotrio nog niet de status van 'echte kamermuziek' zoals het strijkkwartet, maar gold eerder nog als een soort 'pianonate met begeleiding'. De pianopartij was altijd het meest virtuoos en waarschijnlijk voor een professionele musicus bedoeld terwijl de veel eenvoudiger viool- en cellopartijen door amateurs gespeeld konden worden. De cello speelde gewoonlijk de linkerhand van de piano mee, zoals dat gewoonte was bij de basso continuo. Bij sommige pianotrio's van Mozart verkreeg de cello een grotere zelfstandigheid. In deze context moet het weloverwogen 'lanceren' door Beethoven van zijn Trio opus 1 ingeslagen zijn als een bom, dat er voor zorgde dat het pianotrio in één keer tot serieuze kamermuziek werd met veeleisende strijkerspartijen. Deze status van het genre werd nog slechts versterkt door Beethovens beroemde pianotrio's op.70 (1808) en het Aartshertogtrio op. 97 (1811).

Feit is dat **Schubert**, die zich zijn leven lang in de schaduw van Beethoven voelde staan en hem buitengewoon bewonderde, pas na diens dood zich weer aan het schrijven van pianotrio's wijdde. Het overweldigende niveau van de composities uit Schubert's laatste jaren geven zijn vroegtijdige dood een extra tragisch aspect. Zijn gezondheid was sterk achteruitgegaan, en de koortsachtige produktie van de laatste elf maanden van zijn leven moeten hem extra hebben uitgeput. De twee grote pianotrio's in Bes en Es, de grote Symphonie in C (begonnen in 1825), de Fantasie in F mineur voor vier handen, de liederencyclus *Die Winterreise*, het strijkkwintet in C, de Drei Klavierstücke en de laatste drie pianosonates zijn maar een greep uit de overweldigende reeks meesterwerken van de in 1828 nog altijd jonge componist. Het *Pianotrio D 898* is een schitterend voorbeeld van de *Spätstil* van Schubert: grote cyclische werken waarin sublimatie en extreme subjectiviteit worden afgewisseld met ongekend briljante en effectvolle passages. Gepassioneerde thema's voeren (vaak in oktaven in de piano) tot aan de technische grenzen van de instrumenten terwijl onverwachte modulaties voeren van het "himmelhoch jauchzend" naar het "zum Tode betrübt".

Antonin Dvorak is samen met Bedrich Smetana de meest karakteristieke exponent van de Tsjechische muziek, maar anders dan Smetana wortelt zijn oeuvre zowel in de klassieke traditie als in de nieuwe romantische richting van de 19e eeuw. Als zoon van een slager annex caféhouder was Dvorak bestemd voor het beroep van zijn vader. Al jong sloot hij zich liever aan bij de dorpsmuzikanten, die in de herbergen hun dansmuziek speelden. Deze bezigheid bleef niet zonder gevolgen voor zijn muziek, die een duidelijke voorkeur voor dansvormen ten toon spreidt. Zijn faam binnen en buiten Tsjechoslowakije groeide snel, vooral in Engeland en Amerika. In 1891 werd hij directeur van het conservatorium van New York en schreef er zijn beroemde Synfonie 'Uit de Nieuwe Wereld', evenwel met een duidelijk blik op zijn vaderland. Hoewel hij in welhaast ieder genre componeerde is Dvorak het sterkst in zijn kamermuziek en zijn symfonische werken. Daar uit zich op ongeëvenaarde wijze zijn rijke melodische fantasie, zijn vurig temperament, zijn musiceervreugde en zijn zin voor ritmiek.

Omstreeks 1875 –kort voor zijn internationale doorbraak met de Slavische Dansen- schreef Dvorak meerdere grote kamermuziekwerken die een hoogtepunt in zijn oeuvre vormen. Hiertoe behoort ook het *Pianokwartet in D*, dat in 1880 voor het eerst in de Praagse Konviktsaal werd uitgevoerd. In dit werk valt niet zozeer het spetterend elan op, alswel de intieme expressiviteit en het evenwicht tussen de originele melodieën en de heldere structuur. De terugkeer van thema's in de verschillende delen verlenen het kwartet een cyclische inslag en door de ongewone samenvoeging van het derde en vierde deel zorgt Dvorak ervoor dat ook de kenmerken van het *scherzo* en het *allegro agitato* in elkaar overlopen.

Het **Kubelik Trio** werd in 1992 opgericht en genoemd naar de fameuze Tsjechische violist Jan Kubelik. Zij leggen zich toe op het Tsjechische Romantische en hedendaagse repertoire met werken van Dvorak, Smetana, Novak, Suk, Fibich en Martinu. Het Kubelik Trio trad op in geheel Europa, de V.S. en Japan, o.a. in de *Wigmore Hall* in Londen, Tel Aviv, het Beethovenhaus in Bonn, de Dvorak Hal in Praag en de Kioi Hal in Tokyo.

Violiste **Shizuka Ishakawa** was prijswinnaar op meerdere belangrijke concoursen zoals het 'Henryk Wienawski' in Poznan (Polen), het *Koningin Elizabeth* in Brussel en het *Fritz Kreisler* in Wenen. Zij was soliste met o.a. het *Gewandhausorchester* en het *NHK -Orkest Tokyo*.

Karel Fiala won prijzen in de concoursen *Gian Battista Viotti* in Vercelli (It) en *Vincenzo Bellini* in Caltanissetta. Hij speelde als solist met talrijke orkesten in Europa en Azië en verwierf vooral faam als vertolker van het Tsjechische klassieke repertoire.

Kvita Bilinská speelde al als soliste op 11-jarige leeftijd met het orkest van Lvov en behaalde prijzen in Keulen, Barcelona en Cincanetti. Zij soleerde bij verscheidene orkesten en doceert aan het conservatorium van Praag.

Violist **Michaël Stüve** speelde na zijn opleiding in Darmstadt, Wenen en London in de orkesten van de *Wiener Volksoper*, de *Wiener Staatsoper* en de *Maggio Musicale Fiorentino*. Hij speelde in meerdere kamermuziekensembles, waaronder het Florentijnse *Musica Ricercata* waarvan hij de oprichter is.

Inlichtingen en reserveringen:

Stichting Batauwe Musica
 De Zandkuil 28
 4196 JW Tricht
 tel en fax: 0345-582521
 e-mail: batauwe.musica@planet.nl
www.batauwemusica.nl